

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

Folketingets Udvalg for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri

København, den 5. december 2008
Sagsnr.: 14206

Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri har i skrivelse af 25. november 2008 (Alm. del - spørgsmål nr. 94) udbedt sig min besvarelse af følgende:

Spørgsmål 94:

”Ministeren bedes kommentere henvendelsen af 25/11-08 fra Forbrugerrådet, Kræftens Bekæmpelse, Hjerteforeningen og Diabetes Foreningen om GDA-mærkning, jf. FLF alm. del – bilag 68)”

Svar:

Organisationerne har i deres henvendelse af 25. november 2008 forud for samrådet med Ministeren om netop GDA, peget på tre emner, som de finder problematiske ved GDA-mærkningen, nemlig portionsstørrelser, referenceværdien for sukker og børneprodukter. Det angives endvidere i henvendelsen, at Fødevarestyrelsen har peget på de samme tre problemer ved GDA-mærkningen. Endelig kommenterer organisationerne på indholdet i EU-kommissionens forslag til ny mærkningsforordning for så vidt angår GDA.

Portionsstørrelser

Som jeg har angivet ved samrådet i Fødevareudvalget den 26. november 2008, så er det vigtigt, at vi i forbindelse med forhandlingerne om den ny EU-forordning får etableret faste og realistiske rammer for, hvilke portionsstørrelser der må benyttes inden for de forskellige produktgrupper. De konkrete eksempler på portionsstørrelser, som organisationerne nævner, kan jeg ikke kommentere, da de er knyttet til de to sager, der involverer Kellogg's og Coca-Cola, som behandles ved Sekretariatet for Fødevare- og Veterinærklager. Jeg kan dog angive, at sager om vildledende portionsstørrelser, må behandles i forhold til de eksisterende regler om vildledende markedsføring, indtil der er etableret fælles EU-rammer for deres anvendelse.

Referenceværdien for sukker

Som det fremgår af min besvarelse af spørgsmål 299-300 (FLF - Alm. del), stillet den 15. maj 2008, så ser jeg ikke umiddelbart et problem i forhold til de danske anbefalinger ved mærkning med en referenceværdi for totalsukker, så længe denne referenceværdi

ikke er vildledende i sig selv. De Nordiske Næringsstofanbefalinger forholder sig til det generelle kostindtag spredt over en lang række fødevarer og til sammensætning af en varieret kost. De Nordiske Næringsstofanbefalinger opstiller herud fra en anbefaling om maksimalt 50 g tilsat sukker pr. dag for en kvindelig referenceperson, ud fra den forudsætning, at personen den dag derudover vil have et naturligt sukkerindtag fra en række andre kilder.

Mærkningen med næringsindholdet på enkeltprodukter som eksempelvis GDA-mærkningen har til formål at oplyse om det enkelte produkts indhold af næringsstoffer og deres energimæssige betydning for kroppen. I den forbindelse er det relevant at oplyse om det totale sukkerindhold. Dette skyldes at kilden til sukkeret ikke har nogen energimæssig betydning for kroppen. Som jeg har angivet ved samrådet den 26. november 2008, så mener jeg, at Kommissionen skal bede EFSA (den europæiske fødevarerikkerhedsautoritet), om en vurdering af det videnskabelige grundlag for GDA-mærkningen. Sager om vildledning i forbindelse med anvendte referenceværdier, må, som det er tilfældet for portionsstørrelser, behandles i forhold til de eksisterende regler om vildledende markedsføring, indtil der er etableret fælles EU-rammer for deres anvendelse.

Børneprodukter

Det angives af organisationerne, at det er vildledende at anvende GDA på produkter, der henvender sig til børn, fordi GDA'erne er udregnet på basis af referenceværdier for voksne. Jeg har tidligere kommenteret på dette i min besvarelse af spørgsmål 127 (FLF - Alm. del), stillet den 14. februar 2008. Den GDA-mærkning, som industrien har valgt at anvende i Danmark, er baseret på en voksen kvindes daglige referenceindtag. Det betyder, at de angivne GDA-procenter på fødevarerne vil være for høje for de mindre børn og for lave for de ældre børn og en voksen mand. Jeg mener, at det ud fra en gennemsnitsbetragtning er fornuftigt nok at tage afsæt i ét konkret referenceindtag, så længe dette anvendes konsekvent i mærkningen, så forbrugeren kan sammenligne forskellige produkter. Når dette er sagt, så mener jeg, at det er vigtigt, at producenterne giver forbrugerne den nødvendige information om mærkningen, så forbrugerne er klar over at de angivne GDA-værdier kan være højere eller lavere alt afhængigt af alder, køn og fysisk aktivitetsniveau. Som det ligeledes fremgår af min besvarelse af spørgsmål 127, så vil jeg i forbindelse med forhandlingerne om EU-mærkningsforslaget arbejde for, at det klart i lovgivningen fremgår, hvilke kriterier der skal lægges til grund for fastsættelsen af referenceindtag, herunder hvilken referenceperson der bør anvendes som udgangspunkt for GDA-mærkningen, samt hvilke oplysningsforpligtelser der påhviler industrien ved benyttelsen af mærkningen.

Fødevarestyrelsen

Jeg kan bekræfte, at Fødevarestyrelsen i sin vejledning til fødevareregionerne om GDA har peget på, at der konkret kan forekomme tilfælde af vildledning i forbindelse med virksomhedernes anvendelse af portionsstørrelser. Jeg kan derimod ikke bekræfte, at Fødevarestyrelsen i sin vejledning peger på, at referenceværdien for sukker eller GDA-mærkningen af børneprodukter er vildledende i sig selv. Det fremgår derimod af vejledningen, at virksomhederne i tilknytning til GDA-mærkningen skal stille tilstrækkelig information til rådighed for forbrugerne om GDA for sukker og referenceperson, således at mærkningen ikke misforstås af forbrugerne på disse to punkter.

Den nye EU-mærkningsforordning

Jeg mener ikke, at Danmark, som organisationerne ønsker det, skal arbejde for, at GDA-mærkningen tages ud af den nye mærkningsforordning. Jeg vil derimod arbejde for, at anvendelsen af denne mærkning bliver frivillig. Kommissionen har foreslået, at den bliver obligatorisk.

Jeg vil endvidere arbejde for at sikre, at denne mærkningsform ikke kan give anledning til vildledning af forbrugerne og er videnskabeligt funderet. Derfor arbejder jeg for, at Kommissionen skal bede EFSA om en vurdering af GDA-mærkningen, inden GDA-mærkningen bliver en del af den ny forordning.

Eva Kjer Hansen